

PHRENOS JAARVERSLAG 2023

kenniscentrum
phrenos

Inleiding

In 2023 hebben we ons wederom ingezet om een steentje bij te dragen aan de zo noodzakelijke verbetering van de positie van en zorg voor mensen met ernstige psychische problemen.

Geen enkele partij kan de benodigde transformatie in de zorg en in de samenleving in z'n eentje voor elkaar krijgen. Phrenos heeft geprobeerd een verbindende schakel te zijn tussen partijen en een betrouwbare samenwerkingspartner.

In 2023 hebben we samen met deelnemende organisaties lerende netwerken verder inhoud en vormgegeven, webinars en congressen georganiseerd, diverse nieuwe trainingen en producten ontwikkeld en middels actieonderzoek of doorbraakprojecten ondersteund bij de verbetering van de zorg in de praktijk (behandeling, begeleiding en ondersteuning).

Met succes werd subsidie aangevraagd voor een vervolg op het kwaliteitssysteem Ervaringsdeskundigheid en voor nieuwe projecten rond LVB en ggz.

In al onze activiteiten hebben we ons ingespannen om ruimte te maken voor ervaringskennis en voor triadisch werken. Passende zorg kan immers niet zonder.

Ook hebben we in onze activiteiten intensief kunnen samenwerken met partijen uit het veiligheidsdomein, het sociaal domein en met de arbeidsregio's. We denken met name ook aan de start van de projecten BE-grip en W in de Wijk, het *Kompas Ernstige psychische problemen en kwaliteit van leven*, en de verdere ontwikkeling van de Werkmonitor en de Monitor Psychische Problematiek. Steeds meer mensen hebben immers onvoldoende zekerheid op het vlak van wonen, werk en participatie; een belangrijke risicofactor voor het ontwikkelen of verergeren van psychische problemen. Een sterkere sociale basis en domeinoverstijgend samenwerken tussen ggz, sociaal domein en aanpalende terreinen als wonen en veiligheid zijn noodzakelijk om de opgaven waar we voor staan beter aan te pakken.

Samen met de Deelnemersraad is gewerkt aan een nieuw beleid voor de jaren 2024 –2026. Om te blijven bijdragen aan de transitie in de ggz en het bredere zorg- en ondersteunings-landschap wil Phrenos de komende jaren binnen onze zes thema's aandacht geven aan vier uitgangspunten: 1) praktijkgerichte kennisontwikkeling, 2) domeinoverstijgend samenwerken, 3) vakmanschap, en 4) passende randvoorwaarden.

We danken iedereen die het werk van Phrenos in 2023 heeft mogelijk gemaakt en kijken uit naar de samenwerking in de komende jaren.

Floortje Scheepers, directeur wetenschap
Jeanne Nitsche, directeur algemene zaken

Herstelondersteuning en ervaringsdeskundigheid

IN HET KORT

In 2023 zijn de lerende netwerken Herstel in de Triade en Herstelondersteuning en Ervaringsdeskundigheid gestart en drie keer online bij elkaar gekomen. Ook het Platform Familie Ervaringsdeskundigheid kwam weer drie keer bij elkaar. Er zijn trainingen gegeven in Honest Open and Proud (HOP), Wellness Recovery Action Plan (WRAP), Herstellen doe je Zelf en In gesprek over zin. Binnen het tweejarige project Vergroten van de toegankelijkheid van WRAP is in zes regio's de samenwerking met het sociaal domein versterkt en zijn er WRAP-groepen gegeven. Er zijn interviews gehouden voor het opstellen van een infosheet om de praktijk te ondersteunen in de regionale samenwerking tussen herstelinitiatieven, zorg en sociaal domein. Deze infosheet komt in april 2024 beschikbaar. Een subsidieaanvraag voor een vervolg op het Kwaliteitssysteem Ervaringsdeskundigheid werd gehonoreerd.

IN GESPREK OVER ZIN

In november was de pilot van de training voor de gespreksbegeleiders van de nieuwe module [In gesprek over zin](#). Aan de pilot namen collega's deel van Woonzorgnet, GGZ Oost Brabant, Kenniscentrum Phrenos, GGZ Oost Brabant, RIBW Brabant, Herstelbureau HVO Querido, Kwintes en Antes. De module bestaat uit drie (twee)wekelijkse bijeenkomsten waarin deelnemers verkennen hoe zij zich kunnen oriënteren op zin in het leven van alledag, eenvoudig en dichtbij. Aan de bijeenkomsten kunnen zowel cliënten, naasten als hulpverleners deelnemen. De deelnemers leerden de module kennen en oefenden met handvatten om de module in hun eigen praktijk aan te kunnen bieden. De eenvoud van de opzet van In gesprek over zin sprak veel deelnemers aan omdat het in veel verschillende werksettings op een laagdrempelige manier ruimte kan maken voor een gelijkwaardige uitwisseling over vragen rondom zin.

HERSTEL IN DE TRIADE

De bijeenkomsten van het lerend netwerk [Herstel in de triade](#) werden voorbereid in samenwerking met Marij de Roos van GGz Breburg en Bert Stavenuiter van Ypsilon. GGz Breburg presenteerde de resultaten van het onderzoek Herstel van én in de Triade uitgevoerd met de ART-teams. Arkin verzorgde een bijeenkomst waarin zij een inblik gaven in de triadische ontwikkelingen in de herstelklinieken. Naast het delen van kennis zijn praktijkervaringen met het dialogisch werken gedeeld.

Participatie en rehabilitatie

IN HET KORT

2023 was een constructief jaar. In het thema is op basis van de uitgevoerde veldraadpleging veel geïnitieerd en (door)ontwikkeld. In het ZonMw-project 'Individuele Plaatsing en Steun bij onderwijsvragen (IPS-O)' is de aanzet gegeven voor een verdiepende trainingsmodule over IPS gericht op het behouden of verkrijgen van onderwijs. Met het onderzoeksplan 'Herwaardering van de kwaliteitskaders van IPS' (i.s.m. Hoofdzaak Werk) ontwikkelden we heldere beleids- en uitvoeringskaders voor de implementatie van IPS aan kleinere ggz-aanbieders en gemeenten en IPS-samenwerkingsverbanden. Verder hadden de doorlopende pilots 'IPS bij mensen met een licht verstandelijke beperking', 'IPS bij mensen met niet-aangeboren hersenletsel' en 'IPS na kanker' onze aandacht. Op de Phrenos-website maken we in samenwerking met Stichting Rehabilitatie '92 aan de hand van praktijkcasussen zichtbaar in welke situaties en op welke onderdelen IPS en IRB elkaar kunnen versterken in de toeleiding naar duurzame arbeidsparticipatie.

LANDELIJKE WERKMONITOR EN DASHBOARD

Met behulp van de landelijke werkmonitor ontstaat een landelijk, regionaal en organisatie-specifiek beeld van de resultaten van alle trajecten naar betaald werk voor mensen met psychische problemen. Dit geeft een impuls aan duurzame arbeidsparticipatie voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. In november 2023 is in samenwerking met Hoofdzaak Werk, Divosa en Akwa GGZ de eerste versie van het openbaar dashboard van de landelijke werkmonitor beschikbaar gesteld. De werkmonitor en dashboard maken de ontwikkelingen inzichtelijk en geven inhoud voor datagedreven leren.

TRAINING 'MET OPEN BLIK'. AFWEGINGEN OVER OPENHEID OP HET WERK MET BESLISHULP CORAL

De training Met Open Blik werd in 2023 ontwikkeld voor IPS-trajectbegeleiders en re-integratieprofessionals van UWV en gemeenten die betrokken zijn bij de arbeidsintegratie van werkzoekenden of werkenden met psychische problemen. De training, die in het najaar een keer werd uitgevoerd, bevordert het zelfvertrouwen en de vaardigheden om het gesprek aan te gaan over openheid over psychische problemen op de werkvloer. Het stelt de professional in staat hiertoe de beslistool CORAL op gestructureerde wijze te gebruiken en aan te bieden.

Domeinoverstijgende samenwerking

IN HET KORT

In 2023 is de kennisbasis van het thema ggz en sociaal domein verder verdiept. Er werd gewerkt aan de integratie van de Monitor Psychische Problematiek in de uitvoering van het Kompas Ernstige psychische problemen en kwaliteit van leven. Aan de hand van het Integraal Zorgakkoord en op basis van praktijkervaringen werd de publicatie *Kompas Ernstige psychische problemen en kwaliteit van leven* ge-updatet. Er vonden vier drukbezochte webinars plaats waarin met praktijkvoorbeelden kennis en inspiratie gedeeld werden over domeinoverstijgend werken. *Het Kompas* is in totaal meer dan 1800 keer gedownload. Ook verscheen een artikel in het e-magazine van GGZ Totaal. Bovendien vormden we in 2023 het Kompas om tot een e-learning in samenwerking met GGZ Ecademy.

W IN DE WIJK

Kenniscentrum Phrenos, Movisie, en het Trimbos-instituut zijn in 2023 in samenwerking met de gemeente Amsterdam, GGZ inGeest, TEAM ED en de Dynamo gestart met het implementeren van W in de Wijk op een achttal plekken in het land. Deze domeinoverstijgende, verbindende en destigmatiserende aanpak versterkt sociale inclusie in de wijk door in te zetten op toegankelijke voorzieningen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Gelijkwaardige samenwerking tussen ggz-coaches, zorgcoaches Welzijn, ervaringsdeskundigen en gemeente vormt een belangrijk werkzaam element van deze aanpak. Eind 2024 publiceren we een implementatiewijzer voor partijen elders in het land.

MONITOR PSYCHISCHE PROBLEMATIEK

In 2023 werkte Kenniscentrum Phrenos samen met KPMG aan de doorontwikkeling van de Monitor Psychische Problematiek (MPP). De MPP biedt een samenhangend beeld van sociale factoren, regionale context en het gebruik en aanbod van zorg en ondersteuning op het gebied van psychische problematiek. De gegevens in de Monitor Psychische Problematiek worden gepresenteerd in een dynamisch dashboard. Zo kunnen regionale samenwerkingsverbanden vanuit een gedeeld beeld afspraken maken om de zorgvraag en de voorzieningen op elkaar aan te sluiten. Om de data op een goede manier te duiden hebben we een verandertheorie en een gebruikershandreiking ontwikkeld.

In 2023 zijn we in het kader van het Integraal Zorgakkoord de samenwerking aangegaan met het RIVM en hebben we gewerkt aan het integreren van de MPP op www.regiobeeld.nl. Het project is verlengd tot en met 2025.

Goede zorg

IN HET KORT

Het thema Goede zorg richt zich op de vraag hoe mensen met ernstige psychische problemen de best mogelijke behandeling, begeleiding en ondersteuning kunnen krijgen. In een aantal lerende netwerken zoomen we in op diverse subthema's rond deze vraag: het netwerk rond autisme (NIPA), vroege psychose (NVP), leefstijl en somatische gezondheid, licht verstandelijke beperking (LVB) en ggz, Radicale vernieuwing langdurige ggz en Netwerkpsychiatrie (NWP).

NIPA (NETWERK INNOVATIE & PRODUCTONTWIKKELING AUTISME)

In 2023 hebben we binnen het **NIPA** hard gewerkt aan de **nieuwe psycho-educatie autisme**. Deze werd getest door negen pilotteams in de NIPA-organisaties en komt voorjaar 2024 voor de NIPA-organisaties (Altrecht, GGZ Noord-Holland Noord, GGZ Rivierduinen, Lister, Youz / Leo Kannerhuis) beschikbaar. Verder organiseerde het NIPA in 2023 voor het eerst een succesvolle **lunchwebinarreeks van 4 webinars** over aan autisme gerelateerde onderwerpen, zoals verklaringsmodellen en -theorieën over autisme. Eind 2023 werd de vernieuwde gratis **Handreiking Zelfmanagement bij Autisme** in 2023 uitgebracht. De Handreiking is bedoeld voor volwassenen met (een vermoeden van) autisme die meer willen weten over autisme en zichzelf en stappen willen zetten in hun ontwikkeling. Ook werkte het NIPA samen met partners in het autismeveld via de **Informatietafel Autisme** aan het verbeteren van de informatievoorziening rond autisme en seksualiteit. Voorjaar 2024 komt hierover een online dossier beschikbaar.

NETWERK VROEGE PSYCHOSE (NVP)

Het **NVP** streeft ernaar om bij te dragen aan een hoopvolle toekomst van alle jongeren met een vroege psychose. Dit vertaalt zich in de doelen: gelijke kansen, goede zorg en herstelondersteuning, en het vergaren, delen en verspreiden van kennis. In 2023 heeft het project 'IPS-Onderwijs' bijgedragen aan het verbeteren van opleidingsmogelijkheden voor jongeren met een vroege psychose. Ook is er dit jaar gewerkt aan een psycho-educatie voor cliënten en naasten die in het voorjaar van 2024 beschikbaar komt. Op 27 september 2023 woonden rond de 60 mensen de **Masterclass 'Psychose, samenleving en jij'** bij met een programma over intieme relaties en de toepassing van Virtual Reality in de behandeling en begeleiding.

LEREND NETWERK LEEFSTIJL EN SOMATISCHE GEZONDHEID

Dit lerend netwerk is in 2023 gegroeid van 31 deelnemers naar 39 deelnemers uit 21 organisaties: Altrecht, Arkin, Charly Green, Dimence, GGNet, GGZ Breburg, GGZ Centraal, GGZ Delfland, GGZ Drenthe, GGZ Ingeest, GGZ NHN, HVO Querido, Kwintes, Lister, Mediant, Mondriaan, Parnassia, Pro Persona, Psychologenpraktijk PTP, RIBW AVV en UMC Utrecht. Het netwerk bouwt aan kennisontwikkeling en verbetering van de lichamelijke gezondheid van mensen met ernstige psychische problemen. Het afgelopen jaar hebben de bijeenkomsten in het teken gestaan van de volgende activiteiten:

- Het opstarten van de ontwikkeling van een starterskit somatische screening.
- Opzetten van een digitaal kennisplatform rondom beweeginterventies in de ggz in samenwerking met Kenniscentrum Sport en Bewegen en de Nederlandse ggz.
- Actieve participatie in verschillende congressen en bijeenkomsten.

LEREND NETWERK LVB EN GGZ

Het lerend netwerk LVB en GGz heeft in 2023 een doorstart gemaakt met het organiseren van online netwerkbijeenkomsten. Er zijn nu 21 organisaties uit de ggz bij aangesloten. In deze bijeenkomsten worden kennis, ervaringen en ontwikkelingen op het gebied van LVB in de ggz uitgewisseld en worden deelnemers op een laagdrempelige manier inhoudelijk gevoed. Vanuit het lerend netwerk hebben we subsidie aangevraagd voor een Doorbraakproject LVB in de ggz voor de implementatie van screening en diagnostiek van ZB/LVB aan de voordeur van de S-GGZ, een passende behandeling en een ZB/LVB bestendige organisatie van zorg. Het project gaat in het voorjaar van 2024 van start.

DOORBRAAKPROJECT NETWERKPSYCHIATRIE

In 2023 sloten we het tweede en laatste jaar af van het Doorbraakproject Netwerkpsychiatrie, met een slotbijeenkomst waarin de 12 deelnemende organisaties (Lister, Reinier van Arkel, Parnassia Den Haag, Parnassia Noord-Holland, Antes, GGz Drenthe, GGZ Eindhoven, GGZ Westelijk Noord-Brabant, Leviaan, Vincent van Gogh, Fivoor en Parnassia Zoetermeer) hun resultaten en ervaringen deelden met het implementeren van de drie centrale doelen rond netwerkpsychiatrie: toepassen van de netwerkintake, resource groepen en sector-overstijgende samenwerking in de regio.

In 2023 is het Doorbraakproject opgevolgd door een Evaluatieonderzoek Implementatie Netwerkpsychiatrie, waarin het veranderproces in de 12 regio's van het doorbraakproject wordt onderzocht. Om inzicht te krijgen in de resultaten, succesfactoren en belemmerende factoren van de implementatie van netwerkpsychiatrie werden zowel kwalitatieve als kwantitatieve gegevens verzameld. Ook is een eerste begin gemaakt aan een implementatietoolkit voor netwerkpsychiatrie.

RADICALE VERNIEUWING LANGDURIGE GGZ

Het [project Radicale vernieuwing langdurige ggz](#) heeft als motto: 'van regels naar relaties'. De beweging heeft als doel hetgeen dat van waarde is voor de mensen in en om de langdurige ggz centraal te stellen, en niet de regels, protocollen en gewoontes leidend te laten zijn. Triadisch werken kan bijdragen aan de omslag van regels naar relaties. In 2022 en 2023 hebben we samen met het Trimbos-instituut een actieonderzoek uitgevoerd naar triadisch werken onder de bij de beweging deelnemende [organisaties](#). De rapportage volgt het eerste kwartaal van 2024 en bevat naast de onderzoeksbevindingen een *Doeboek* dat organisaties helpt zelf aan de slag te gaan met relationeel en triadisch werken.

HET NATIONALE PSYCHOSE CONGRES: PSYCHOSE, SAMENLEVING EN JIJ

Ruim 250 mensen bezochten [Het Nationale Psychose Congres](#) op 28 september 2023 in de Eenhoorn te Amersfoort. Het thema was Psychose, samenleving en jij.

De dagvoorzitters *Wim Veling* (psychiater en hoogleraar psychiatrie UMCG) en *Marieke Pijnenborg* (hoogleraar, vakgroep klinische en ontwikkelingsneuropsychologie

Rijksuniversiteit Groningen) loodsten met interviews en humor het geïnteresseerde publiek door een programma met lezingen en presentaties over psychose en de groeiende vraag naar ggz-hulp, recent onderzoek, ervaringen van een naaste, mensenrechten, de rol van een rechter in het aanvraagproces van een zorg- of crisismaatregel en herstel in de langdurige zorg.

Zorggerelateerde preventie

IN HET KORT

Hoe voorkomen we dat mensen met ernstige psychische problemen meer klachten ontwikkelen of terugvallen in hun herstelproces? Met dit vraagstuk hield Phrenos zich in 2023, samen met haar deelnemende instellingen, doorlopend bezig via een aantal duidingssessies op basis van de [veldraadpleging](#) uit 2022. Hieruit kwam naar voren dat de focus in dit thema ligt op het proces tijdens en na afloop van de laatste fase van ondersteuning. Hier wordt momenteel een herstelgerichte outtake voor ontwikkeld. Zorggerelateerde preventie is een breed thema dat raakt aan andere thema's van Kenniscentrum Phrenos. Desalniettemin zijn twee projecten specifiek gericht op zorggerelateerde preventie.

META-ANALYSE BELOOP PSYCHOSE

Bij het [project meta-analyse beloop psychose](#) onderzoeken Phrenos en Amsterdam UMC hoe mensen met een psychotische stoornis zich ontwikkelen op vier hersteldomeinen: maatschappelijk functioneren, symptomen, cognitie en persoonlijk herstel. Hiermee geven we nieuwe inzichten in de prognose van herstel voor mensen in verschillende fasen van een psychotische stoornis, op basis van ziekteduur, en welke factoren hiermee samenhangen. In 2023 verscheen vanuit dit onderzoek een artikel over symptomatisch herstel.

HERSTELGERICHTE OUTTAKE

In de herstelgerichte outtake ontwikkelen we een product dat mensen met psychische problemen en hun hulpverlener ondersteunt in het afscheid nemen van de zorg en het behouden van een goede balans na afloop van een zorg- of ondersteuningstraject. Zo geven we handvatten om op eigen benen te staan en hopen we vaker terugval in het herstelproces en zorgafhankelijkheid te voorkomen. We ontwikkelen dit product in cocreatie met mensen met psychische problemen, ervaringsdeskundigen, professionals en partners uit het sociaal domein. De eerste sessies hebben eind 2023 plaatsgevonden.

Mensenrechten en destigmatisering

IN HET KORT

In 2022 heeft Phrenos op het gebied van mensenrechten en destigmatisering het roer omgegooid. Op 1 juni 2022 stopte Phrenos de coördinatie van het Kennisconsortium Destigmatisering en sociale Inclusie. Phrenos bleef wel werken aan destigmatisering, met de focus op destigmatisering in de ggz. Na de zomer is een reeks webinars op dit gebied gestart.

LUNCHWEBINARREEKS DESTIGMATISERING IN DE GGZ

In de eerste maanden van 2023 vond het tweede deel van de Lunchwebinarreeks plaats. Eva Persoon en Cecil Prins van GGZ Drenthe gingen in op de relatie tussen stigma en herstel binnen families met een gezinslid met een ernstige psychische problemen. Anne van Winkelhof sloot de lunchwebinarreeks af met een inspirerend verhaal over haar eigen ervaringen met (zelf) stigma, zowel vanuit cliëntenperspectief als het perspectief van ervaringsdeskundig hulpverlener.

TOOLBOX DESTIGMATISERING

Phrenos maakte een start met het opstellen van een toolbox destigmatisering waarin relevante (kennis)tools opgenomen zijn die ggz-professionals kunnen gebruiken bij de aanpak van stigma in hun eigen organisatie. Het betreft een inventarisatie waarin zowel (kennis)producten van Phrenos als van andere organisaties zijn opgenomen. Deze zijn geclusterd aan de hand van een aantal categorieën en voorzien van een korte beschrijving van de tools, alsmede een link naar de vindplaats ervan. De Toolbox Destigmatisering is vanaf voorjaar 2024 beschikbaar via de website van Phrenos.

Phrenos in 2023

DEELNEMERSRAAD

De Deelnemersraad kwam tweemaal bijeen in de nieuwe opzet waarbij de deelnemende organisaties actief meedenken over het beleid (strategisch netwerk) en financiën, conform de statutaire rol van de Deelnemersraad.

In juni 2023 kwamen 52 leden van de Deelnemersraad en afgevaardigden van Mind Ypsilon en Anoksis online bij elkaar en spraken onder andere over het jaarverslag en de jaarrekening van 2022, en het Meerjarenbeleidsplan 2024–2026 in wording. Genoemd werd dat in de missie en visie van Phrenos expliciet familie en naasten opgenomen zouden moeten worden. Ook werd de voorkeur uitgesproken voor een jaarlijkse Phrenos werkconferentie waarvan de eerste editie op 6 maart 2024 plaatsvond. Op 1 november 2023 kwamen 40 leden van de Deelnemersraad bijeen. Op de agenda stonden onder meer de begroting voor 2024, en het activiteitenplan.

BESTUUR

In het bestuur van de Kenniscentrum Phrenos zitten vertegenwoordigers uit de cliëntenbeweging, zorginstellingen, wetenschap, zorgverzekeraars, maatschappelijke partijen en politiek.

Het bestuur zag er in 2023 als volgt uit:

Anne Marsman – hoofdredacteur Traumanet.nl en Trainer Trauma Company

Annemarie Stokman, lid – afdelingsmanager jeugd en zorg, Gemeente Amsterdam

Elnathan Prinsen, voorzitter – zorgbestuurder Parnassiagroep

Lara de Brito, lid – journalist, voormalig wethouder gemeente Wageningen

Marie-Claire Maillé, lid – medisch adviseur ggz, CZ

Marina Heszen, penningmeester – voorzitter raad van bestuur RIBW Brabant

Philippe Delespaul, professor Innovations in Mental Health Care at Maastricht University en bestuursadviseur bij Mondriaan

Het bestuur van Phrenos heeft met ingang van 1 januari 2023 afscheid genomen van *Elsbeth de Ruijter*, lid raad van bestuur van GGZ Noord-Holland-Noord. Elsbeth was Phrenos-bestuurslid vanaf 1 januari 2015 en voorzitter sinds 1 januari 2017. Ook nam het bestuur per 1 januari 2023 afscheid van *Guus van Bork*, strategisch adviseur Zorgverzekeraars Nederland en sinds 2021 penningmeester van Phrenos.

TEAM

Directie

- Jeanne Nitsche, directeur algemene zaken
- Floortje Scheepers, directeur wetenschap

Secretariaat en ondersteuning

- Tinka Verweij, secretaresse/projectassistent
- Marilène Droogsma, secretaresse/projectassistent (1 februari – 30 juni)
- Marleen Oranje, scholing en congressen (tot 1 april)
- Kristien Harmsen, communicatie
- Eric van den Bosch, communicatie (vrijwilliger)

Inhoudelijk medewerkers

- Christine Kuiper, thema domeinoverstijgende samenwerking, onderzoek en implementatie
- Daniëlle van Duin, thema goede zorg, onderzoek en implementatie
- Dienne Boertien, thema herstel, ervaringsdeskundigheid & participatie
- Dorien Verhoeven, thema participatie en rehabilitatie, coördinatie Individuele Plaatsing en Steun
- Lia van der Ham, onderzoek en implementatie (vanaf 1 juli)
- Maroun Nader, manager onderzoek en beleid
- Lotte Smeenk, onderzoek (vanaf 1 juni)
- Niels van Rhijn, projectmedewerker
- Sharon Voortman, projectmedewerker
- Lars de Winter, thema zorggerelateerde preventie, onderzoek
- Sanne Baudoin, thema mensenrechten en destigmatisering, autisme
- Sarita Sanches, onderzoek en beleid (tot 1 april)

Op projectbasis werkten mee

- Bea Smink, scholing en congressen, Smink & Co

DEELNEMENDE INSTELLINGEN

Mondriaan
voor geestelijke gezondheid

GGZE

cordaan

RIBW ARNHEM & VELUWE VALLEI

Emergis

GGZ Friesland

Leviaan

ggz Drenthe
geestelijke gezondheidszorg

ribw nijmegen & rivierenland

Dimence

ALTRICHT

GGZ Oost Brabant

GGz Breburg

HerstelTalent

STICHTING anton constandse
begeleidend verpleegkundig
ambulance begeleiding
dagbesteding

GGZ Noord-Holland-Noord

Parnassia^{FG}
Specialist in psychiatrie

HVO QUERIDO

RIBW K/AM

ggz centraal

KieN
Voor effectieve en transparante zorg

Lentis

kwintes

Feinier van Pijpel

ggz delfland

Antes^{FG}
Specialist in psychiatrie
en verpleging

De Waterheuvel

RIBW OVERIJSEL

RI BRABANT
W basis voor herstel

LISTER

met ggz

GGZ Rivierduinen

umcg

Yulius

Arkin

ggz ingeest
samen
op eigen
wijze

Riwis
ZORG & WELZEN

GGNet

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van Kenniscentrum Phrenos. Utrecht, april 2024.

TEKST

Het team van Kenniscentrum Phrenos
onder redactie van Jeanne Nitsche en Kristien Harmsen

OPMAAK

Studio aan de werf

KENNISCENTRUM PHRENOS

Da Costakade 45
3521 VS Utrecht

Postbus 1203
3500 BE Utrecht

T 030 293 16 26

info@kcphrenos.nl

www.kenniscentrumphrenos.nl

kenniscentrum
phrenos